

۱۸۷۲
۱۳۸۳/۳/۱۱

قدردانی از مجلس ششم و هشدار به مجلس هفتم

ثم جعلناکم خلائف فی الارض من
بعدهم لننظر کیف تعملون (یونس/۱۴)^(۱)

اینک که عمر مجلس ششم - که به مجلس اصلاحات شهرت یافت- به پایان رسیده و مجلس هفتم کار خود را آغاز کرده است نهضت آزادی ایران در راستای ایفای رسالت خود لازم می‌داند که نظراتش را پیرامون عملکرد نمایندگان مجلس ششم اعلام کند و توصیه‌ها و هشدارهائی به نمایندگان مجلس هفتم عرضه نماید.

از آنجا که بر اساس قانون اساسی وظایف اصلی نمایندگان مجلس، قانون‌گذاری، نظارت بر عملکرد کلیه ارکان اجرایی و قضایی کشور و رسیدگی به شکایات مردم از قوای سه‌گانه است و مطابق متن سوگندنامه نمایندگی مجلس (... حفظ امانت و تقوی در وکالت مردم، پایبندی به استقلال و اعتلای کشور، حفظ حقوق ملت و خدمت به مردم، دفاع از قانون اساسی و مدنظر قرار دادن استقلال، آزادی و تامین مصالح مردم ...) می‌باشد، می‌توان با صراحت گواهی داد که مجلس ششم به دلایل زیر در ادای وظایف قانونی و ملی خود به رغم نقدهایی که بر عملکرد آن وارد است، سربلند و موفق بوده است.

(۱) سپس شما را پس از آنان جانشین کردیم تا بنگریم شما چگونه عمل می‌کنید.

۱- در مورد قانون‌گذاری

مجلس ششم علاوه بر تصویب لوایح دولت اصلاحات، طرح‌های متعددی در زمینه بسیاری از امور مورد نیاز کشور به تصویب رساند که از جمله آنها می‌توان چهار قانون برنامه و بودجه و دو قانون برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را نام برد. همچنین، مجلس ششم در وضع قوانین مربوط به فصل سوم قانون اساسی یعنی حقوق ملت- که در بیست سال گذشته، به دلیل وجود بحران‌های داخلی، جنگ و بی‌اعتقادی بخشی از حاکمیت تمامیت خواه نادیده مانده بود- با کارشناسی، شجاعت و مقاومت و به‌رغم مخالفت‌هایی از داخل و خارج مجلس، به تصویب رساند. اگر چه بسیاری از مصوبات مهم توسط شورای نگهبان رد شد و یا در بایگانی مجمع تشخیص مصلحت نظام متوقف گردید و به مرحله اجرا نرسید، این امر از ارزش و اهمیت اقدامات انجام یافته نمی‌کاهد و مهمتر این‌که حداقل دستاورد آن رشد و آگاهی مردم، ایجاد یا تقویت فرهنگ مردم‌سالاری و آشکارکردن اندیشه‌ها و باورهای تمامیت‌خواهان انتصابی و شفاف ساختن مرزبندی‌ها و موانع اصلی رشد و توسعه کشور بوده است.

قوانین مربوط به مطبوعات، تعریف جرم سیاسی، ممنوعیت شکنجه، هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی، از بین بردن محرومیت‌های زنان، جلوگیری از استراق سمع، اصلاح قانون انتخابات و تبیین اختیارات رئیس‌جمهوری از جمله این قوانین وضع شده بوده است.

مجلس ششم در زمینه تدوین قوانین اقتصادی نیز گام‌های بزرگ و اساسی برداشت، مانند: تصویب لایحه تخصیص ذخیره ارزی، اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و تصویب لایحه سرمایه‌گذاری خارجی که موجب رشد نسبی سرمایه‌گذاری ملی و خارجی و ایجاد اشتغال گردید.

۲- در مورد نظارت بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی و قضایی کشور

از وظایف مهم نمایندگان نظارت مستمر بر عملکرد قوای مجریه و قضاییه به منظور حفظ حقوق ملت و تأمین منافع ملی است.

یکی از مشکلات بزرگ کشور شیوه کار نهادهای انتصابی، وزارت اطلاعات، قوه قضاییه و سازمان‌های غیررسمی وابسته به این نهادها و قوا در رابطه با حفظ حقوق شهروندی بوده است که یک نمونه آن در وقوع قتل‌های سیاسی چند سال پیش بروز کرد و پیگیری‌ها و افشاگری‌های نمایندگان مجلس ششم و مطبوعات مستقل و حمایت‌های ریاست جمهوری موجب شد که این قبیل جنایات متوقف گردد.

قوه قضاییه و برخی از نهادهای انتصابی، برخلاف نص صریح قانون، خود را از دید نمایندگان مجلس و هیات‌های تحقیق و تفحص پنهان کردند ولی مجلس ششم با تلاش تحسین برانگیز موفق به تحقیق و

تفحص درباره بنیاد مستضعفان و جانبازان، سازمان صدا و سیما، اسکله‌های غیررسمی برای قاچاق چای و غیره، عملکرد شرکت‌های خودروسازی، انتخابات مجلس هفتم و عملکرد شرکت‌های نفتی خارجی شد و گزارش نتایج آنها را به قوه قضاییه تسلیم کرد. با آنکه قوه مزبور حمایت‌های لازم را دریغ کرد و به محاکمه متهمان و استیفای حقوق مردم برخواست، تلاش جدی و شجاعانه مجلس تا حدی موجب کندشدن جریان فساد در کشور گردید.

۳- رسیدگی به شکایات مردم از قوای سه گانه کشور

یکی از درخشان‌ترین کارهای مجلس ششم - که در میان فعالیتهای مجالس گذشته نظام و شاید در تاریخ مجالس کشور بی‌نظیر و استثنایی جلوه می‌کند- فعالیت کمیسیون اصل نود در رسیدگی به شکایات مردم از قوای سه گانه و مسئولان کشور بوده‌است. این کمیسیون، با حفظ استقلال و با شجاعت و امانت به شکایات مردم با حوصله و پشتکار رسیدگی کرد و آنها را به دستگاههای مربوط ارجاع نمود و چون بعضی از دستگاهها به علت وابستگی به جناح‌های قدرت و انتصابی بودن، از تمکین به قانون و پاسخگویی خودداری کردند، به ناچار موضوع توسط کمیسیون، در صحن علنی مجلس، به اطلاع مردم و نمایندگان آنان رسید و موجبات سرافرازی مجلس اصلاحات را فراهم کرد.

نمایندگان اصلاح طلب به‌رغم تهدیدها، بازداشتها، احضارها، ضرب و شتم‌ها، توهین‌ها و افتراها در نطق‌های قبل از دستور مخالفان، مهمترین مسائل روز را به بحث گذاشتند و آنها را در سطح مجلس و از طریق رادیو به آگاهی مردم رساندند.

اعتراض جمعی نمایندگان اصلاح طلب به بازداشت و محاکمه فعالان سیاسی و حمایت و همدلی با خانواده‌های آنان و پیگیری‌های مکرر برای رفع موانع فعالیت قانونی احزاب و گروه‌های سیاسی، به‌ویژه پشتیبانی از دانشجویان فعال سیاسی، یکی دیگر از جلوه‌های وفای به عهد و پایبندی نمایندگان مردم به سوگند نمایندگی بوده است.

نمایندگان اصلاح طلب در ماه‌های پایانی عمر مجلس ششم در اعتراض به تجاوزهای مکرر به حقوق شهروندی و محروم ساختن بسیاری از نخبگان و فرهیختگان سیاسی و علمی کشور از حق نامزدی نمایندگی در مجلس هفتم، مظلومانه به تحصن و روزه سیاسی و در پی آن به استعفای جمعی از نمایندگی مبادرت ورزیدند. این عمل که با ادای مجدد سوگند برای استیفای حقوق داوطلبان نمایندگی توأم بود نشان‌دهنده رفتار مسئولانه و شجاعانه اصلاح طلبان در برابر مردم و روشنفکران کشور بوده است و موجب ماندگاری نام آنان در تاریخ این مرز و بوم خواهد بود.

نهضت آزادی ایران در طول این مدت، خود را همراه و همفکر اصلاح‌طلبان می‌دانسته و از هیچگونه حمایت و هم‌صدایی با آنان، پرهیز نکرده است و پایداری و تلاشهای چهار ساله نمایندگان اصلاح‌طلب مجلس را ستوده و آرزوی رستگاری در آخرت و موفقیت در باقیمانده حیات سیاسی آنان را دارد و توصیه می‌نماید با بررسی و نقد تجربیات گذشته و همفکری و همراهی سایر احزاب و گروه‌های اصلاح طلب برای رفع موانع پیش‌روی جنبش اصلاحات و دستیابی به موفقیت‌های آینده برنامه‌ریزی کنند.

توصیه‌ها و هشدارها به مجلس هفتم

با این‌که جمع کثیری از نمایندگان مجلس هفتم با حمایت‌های جانبدارانه شورای نگهبان در راستای برنامه‌ریزی مخالفان اصلاحات و از طریق انتخابات غیررقابتی، غیرآزاد و ناسالم به خانه ملت راه یافتند، چون مسئولیت نمایندگی مجلس شورای اسلامی را بعهده گرفته‌اند از خداوند متعال مسئلت می‌نماید که در جهت خدمت به ملت ایران توفیق یابند. بهر حال توجه داشته باشند که آنها به نام نماینده ملت در مجلس حضور دارند و وام‌دار مردم هستند نه نهادها و مقام‌ها.

ما همواره به جناح محافظه‌کار یا سنت‌گرای تمامیت خواه گوشزد کرده‌ایم که اگر اصلاحات به بن‌بست برسد آن جناح برنده اصلی نخواهد بود بلکه دشمنان انقلاب و حاکمیت جمهوری اسلامی ایران رای و نظر مردم را خواهند ربود. انتخابات مجلس هفتم نشان داد که با حذف اصلاح‌طلبان از صحنه رقابت رای‌دهندگان به جناح یادشده همان طرفداران سنتی و یا وابسته بودند که تعداد محدودی از دارندگان حق‌رای را تشکیل می‌دادند.

ما امیدواریم نمایندگان مجلس هفتم با بهره‌گیری از تجربیات مدیریت ۲۵ ساله کشور و اندوخته‌ها و مشاهدات داخلی و خارجی به این باور رسیده باشند که حتی محافظه‌کاران و راست‌گرایان کشورهای پیشرفته نیز روش دموکراسی را بهترین راه اداره جامعه می‌دانند و لذا با استفاده از این تجربیات بشری و تکیه بر ظرفیت‌های قانون اساسی، در جهت توسعه و تحکیم نظام مردم‌سالاری گام بردارند.

نهضت آزادی ایران انتظار دارد نمایندگان مجلس هفتم، با عبرت‌گیری از تاریخ و عملکرد دوره‌های گذشته مجلس و آگاهی از شرایط جهان و منطقه و با عنایت به حساسیت‌های سیاسی کشور، برای حفظ تمامیت ارضی و مصالح و منافع ملی به توصیه‌ها و هشدارهای زیرتوجه کنند:

۱- کوشش برای تبدیل فضای سیاسی-نظامی-امنیتی موجود به فضای قانونی، مسالمت‌آمیز و امیدبخش، از جمله از طریق آزادکردن فعالان سیاسی، دانشجویان، روزنامه نگاران، حقوقدانان و روحانیان از زندان و بستن پرونده‌های ساختگی سایر فعالان سیاسی، فرهنگی و اجتماعی.

۲- نظارت بر اجرای صحیح و تکمیل قوانین تضمین‌کننده حقوق و آزادی‌های اساسی مردم، از جمله آزادی مطبوعات و فعالیت احزاب.

۳- نظارت مستمر بر همه سازمانها و نهادهای انتخابی و انتصابی و جلوگیری از قانون‌گریزی و فساد.

۴- وضع قوانین مناسب برای حذف انحصارگریها و رانت‌خواریها و نظام‌مندکردن فعالیت نهادهای انتصابی.

۵- وضع قوانین مناسب برای توقف فعالیتهای موازی با وظایف نهادهای رسمی و مسئول به ویژه در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و امنیتی.

۶- وضع و اجرای صادقانه قوانین مناسب برای ایجاد فضای مطلوب و امن جهت استفاده بهینه از ظرفیتهای سرشار داخلی و سرمایه‌گذاری خارجی و شکوفاشدن اقتصاد ملی.

بطور خلاصه، از مبرم‌ترین چالشهای پیش‌روی مجلس هفتم بحران اقتصادی کشور و پیامدهای گسترده اجتماعی آن مانند تورم، بیکاری و فساد است. رفع این بحران خطرناک و سرنوشت‌ساز به نوبه خود مستلزم توسعه سیاسی و حل سایر بحرانها، از جمله بحران مدیریت و تغییر بنیادی ساختارهای موازی بازدارنده توسعه سیاسی و اقتصادی است.

بدین‌وسیله هشدار می‌دهیم که تنها با اجرای برنامه‌های مؤثر و بنیادین در زمینه توسعه سیاسی و رفع بحرانهای کلیدی موجود می‌توان امید داشت که از فرار بیشتر مغزها و سرمایه‌ها و رویگردانی مردم از نظام جمهوری اسلامی جلوگیری شود و در غیراینصورت، امید و اعتماد ازدست‌رفته به اصلاح نظام از درون آن باز نخواهد گشت و زمینه برای رویکرد بیشتر مردم برای اصلاح به خارج از نظام و احتمال دخالت قدرت‌های بیگانه که پیامدهای بسیار خطرناکی برای تمامیت ارضی کشور و منافع ملی خواهد داشت، خواهد گردید. والعاقبه للمتقین

نهضت آزادی ایران